МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Фінансова етика»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітня програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Силабус склав(ла) доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент Вадим ПОЛІЩУК

Силабус затверджений на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол № 1/А від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.е.н., доцент Вікторія ДОРОШ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування», протокол № 1/А від «27» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» к.е.н., доцент Леся ІЩУК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2768

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Фінансова етика»

Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань / Спеціальність	07 Управління та адміністрування / 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 6
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.е.н., доцент Вадим ПОЛІЩУК електронна пошта: v.polishchuk@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Формування системи знань та навиків щодо фінансових відносин, що виникають в процесі ведення бізнесу, формування у студентів здатності ухвалювати фінансові рішення, враховуючи не лише прибутковість, а й моральні, соціальні та екологічні аспекти.

Завдання: По завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти набудуть додаткових компетентностей щодо здатності знати та розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави; знати свої права і обов’язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно наслідкові та функціональні зв’язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

Пререквізити: Фінанси

2. Компетентності

СК01 — Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02 — Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03 — Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, у тому числі фондовий ринок, банківська система та страхування).

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	СК
Змістовий модуль 1. Теоретична сутність фінансової етики»								

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
1	Тема 1. Вступ до фінансової етики.	4/0,75	4/0,75	12/17,25	20/18,75	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4	СК02
2	Тема 2. Етичні принципи у фінансах.	4/0,75	4/0,75	12/17,25	20/18,75	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4	СК02
3	Тема 3. Професійна етика фінансиста.	4/0,75	4/0,75	11/17,25	19/18,75	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4	СК01
4	Тема 4. Фінансова етика та сталий розвиток.	4/0,75	4/0,75	11/17,25	19/18,75	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4	СК03
Змістовий модуль 2. Практичні особливості дотримання фінансової етики								
5	Тема 5. Етика фінансових ринків.	4/0,75	4/0,75	11/17,25	19/18,75	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4	СК01
6	Тема 6. Етика банківської діяльності.	4/0,75	4/0,75	11/17,25	19/18,75	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4	СК01

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
7	Тема 7. Етика банківської діяльності.	3/0,75	3/0,75	11/17,25	17/18,75	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4	СК01
8	Тема 8. Етика корпоративних фінансів.	3/0,75	3/0,75	11/17,25	17/18,75	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4	СК01
	Разом	**30/6**	**30/6**	**90/138**	**150/150**			

Легенда: СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань); МН7 — індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування.

4. Результати навчання

Знати:

– Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, у т. ч. фондового ринку, банківської системи та страхування.

– Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, у т. ч. фондовий ринок, банківська система а страхування).

– Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Вміти:

– Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

– Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

– Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

– Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 8 – Гідна праця та економічне зростання

ЦСР 9 – Промисловість, інновації та інфраструктура

ЦСР 11 – Сталий розвиток міст і громад

ЦСР 17 – Партнерство заради сталого розвитку

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (40 %) + модульний контроль (60 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Вступ до фінансової етики.

Сутність, зміст і значення фінансової етики в сучасній економічній системі. Історичний розвиток фінансової етики та основні теоретичні підходи до її розуміння. Фінансова етика як інструмент забезпечення стабільності та суспільної довіри.

Тема 2. Етичні принципи у фінансах.

Основоположні принципи фінансової етики та механізми їх реалізації. Етичні дилеми та конфлікти інтересів у процесі прийняття фінансових рішень. Міжнародні та європейські стандарти етичної поведінки у фінансовій сфері.

Тема 3. Професійна етика фінансиста.

Сутність професійної етики фінансиста та вимоги до його професійної поведінки. Професійні етичні кодекси та відповідальність за порушення етичних норм. Трансформація професійної етики фінансиста в умовах цифровізації та використання штучного інтелекту.

Тема 4. Фінансова етика та сталий розвиток.

Етичні засади сталого розвитку та соціальної відповідальності фінансових інститутів. Етичні принципи сталого фінансування та відповідального інвестування. Фінансова етика в забезпеченні сталого відновлення економіки України та європейської інтеграції.

Тема 5. Етика фінансових ринків.

Етичні стандарти діяльності учасників фінансових ринків. Неетичні практики на фінансових ринках та механізми протидії ринковим зловживанням. Етичні виклики цифровізації фінансових ринків та розвитку інноваційних інструментів.

Тема 6. Етика банківської діяльності.

Етичні принципи банківської діяльності та стандарти взаємовідносин із клієнтами. Етичні ризики банківських операцій та відповідальність банківських установ. Цифрова банківська етика та забезпечення відповідального використання фінансових технологій.

Тема 7. Етика банківської діяльності.

Етичні принципи страхової діяльності та захисту інтересів страхувальників. Етичні проблеми управління страховими ризиками та врегулювання страхових випадків. Етичні засади пенсійного забезпечення та управління пенсійними активами.

Тема 8. Етика корпоративних фінансів.

Етичні принципи управління корпоративними фінансами та фінансової відповідальності бізнесу.

Етичні ризики корпоративних фінансових рішень та механізми їх мінімізації. Етика фінансового Due Diligence та корпоративного інвестування в умовах повоєнного відновлення України.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом.

10. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача є формою його індивідуальної позааудиторної роботи, метою якої є самостійне засвоєння частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань, розвиток навичок самостійної роботи. Навчальний матеріал для самостійної роботи виноситься на поточний і підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Самостійна робота здобувачів ступеня бакалавра з даної навчальної дисципліни може включати наступні форми: поглиблене опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу; пошук інформації в бібліотеках, мережі Інтернет, використання баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем; підготовка до виконання занять, опрацювання інструкцій і методичних рекомендацій; підготовка доповідей, аналітичних звітів, презентацій; виконання індивідуальних завдань; самооцінювання знань і умінь; творча робота здобувача(підготовка наукової публікації, тез доповідей, есе тощо) тощо. Самостійну роботу здобувач може виконувати у бібліотеці, навчальних аудиторіях, комп’ютерних класах тощо. знань здобувачів освіти здійснює викладач, який проводить практичні заняття. Здобувач має право самостійно обрати тему та зміст рефератів, тез, статей з обов’язковим узгодженням з викладачем.

Ліквідація заборгованостей щодо поточних контрольних заходів може здійснюватися впродовж усього періоду вивчення навчальної дисципліни (освітньої компоненти) у семестрі.

11. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

12. Література

ІІ. Наукові праці

Праці інших авторів:

1. Алексін Г.О., Романишин В.О. Етика Дью Діліджанс: теорія корпоративних фінансів і практика повоєнного відновлення України. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2024. № 12 (92), 2 т. С. 162-170. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2024-12-10574

2. Балджи М.Д. Етика бізнесу: навчальний посібник. К.: ФОП Гуляєва В.М., 2021. 332 с.

3. Борисюк О.В., Дацюк-Томчук М.В. Професійна етика фінансиста в умовах розвитку цифрових технологій. Економіка та суспільство. 2022. Випуск 41. DOI:

https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-61

4. Борисюк О. В., Дацюк-Томчук М. Б. Сутність та принципи професійної етики фінансиста в сучасних умовах. Інклюзія та суспільство. 2025. № 1. С. 7-12. DOI: https://doi.org/10.32782/2787-5137-2025-1-1

5. Зарічна О.В., Зеліч В.В. Етика бізнесу в умовах євроінтеграції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». Спецвипуск присвячений євроінтеграційній тематиці. 2022. Випуск 44. С.36-40.

6. Іванченкова Л., Коза, К., Долинська О. Значення ділової етики в забезпеченні ефективності фінансово-економічної діяльності. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2022. №13. С. 85. DOI: https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.13.10

7. Компанієць В.В., Крацер В.В. Актуальні проблеми цифрової етики бізнесу. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2021. № 74. С. 150-166.

8. Нікіфоров П., Марич М. Місце моралі у теоретичній схемі поведінкових фінансів: постановка проблеми. Економіка та суспільство. 2023. Випуск 54. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-90

9. Ніколаєнко І.В. Етика та соціальна відповідальність бізнесу. Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут». 2025. № 32. С. 124-129. DOI: https://doi.org/10.20535/2307-5651.32.2025.328553

10. Рузакова О.В. Професійна етика як стратегічний ресурс антикризового управління організацією. Інвестиції: практика та досвід. 2025. №22. С. 251-255. DOI: 13. https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.22.251